

Milletvekilleri Seçimi Kanunu

(Resmî Gazete ile ilân : 6 . VI . 1946 - Sayı : 6326)

No.
4918

Kabul tarihi
5 . VI . 1946

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cumhuriyeti içinde milletvekili seçimi il itibariyle yapılır. Her il bir seçim çevresidir.

İKİNCİ MADDE — Türkiye Cumhuriyeti halkından her (40 000) vatandaş için bir milletvekili seçilir. Bir seçim çevresinin nüfusu (40 000) den aşağı olsa dahi, bir milletvekili seçmek hakkıdır. Nüfusu (40 000) den yukarı olan seçim çevreleri için aşağıda gösterilen işlem yapılır :

(55 000) e kadar bir, (55 001) den (95 000) e kadar iki, (95 001) den (135 000) e kadar üç, (135 001) den (175 000) e kadar dört milletvekili seçilir. Nüfus miktarı yükseldikçe milletvekili sayısı bu yolda artırılır.

Seçimin ilânı

ÜÇÜNCÜ MADDE — Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasa ile belirtilen seçim dönemini tamamlayacağı hallerde o yılın Eylül ayının onunda veya aynı kanunun yirmi beşinci maddesine göre seçimin yenilenmesine karar verilmiş bulunuyorsa kararın verildiği tarihten başlayarak bir hafta içinde keyfiyet İçişleri Bakanlığınca ilân ve illere tebliğ olunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Valiler seçime başladığını, merkez İlcesi de dâhil olduğu halde her ilçede bulunan erkek ve kadın Türk nüfusunu havi birer esas defterinin yapılmasını idareleri altındaki kaymakamlarla İl merkezindeki Belediye Başkanlığına ve İl merkezine bağlı bucak ve köylere tebliğ ederler.

Kaymakamlar da ilin bu tebliğini ilçeleri içindeki belediye, bucak ve köylere bildirirler.

Seçmen defterlerinin tanzimi

BEŞİNCİ MADDE — Bu tebliğleri alan belediye idareleriyle köylerin muhtar ve ihtiyar meclisleri üyeleri belde ve köylerinde yerleşmiş olan veya bu maksatla oturmakta bulunan bütün Türk erkek ve kadın nüfusun defterlerini ençok on gün içinde hazırlamakla ödevlidirler. Defterlerin hazırlanması sırasında tedavi ve yolculuk gibi sebeplerle geçici olarak başka yerde bulunanlar buldukları yerlerin değil, asıl ikametgâhlarının bulunduğu yerlerin esas defterlerine yazılırlar. Bütün Devlet memur ve hizmetlileri, özel kurum memur ve hizmetlileri görevli buldukları yerin seçmen esas defterlerine yazılırlar.

Bu defterlerde

- A) Adı,
- B) Soyadı,
- C) Baba adı,
- D) Ana adı,
- E) Doğum yeri,
- F) Doğum tarihi,

- G) İkametgâhının bulunduğu mahalle ve sokağın adı ile numarası,
 H) Seçim hakkını haiz olup olmadığı,
 İ) Sanat ve meşguliyet ve düşünceler,

sütunları bulunur.

ALTINCI MADDE — Şehir ve kasabalarda mahalle ve sokak itibariyle ve köylerde köy itibariyle hazırlanacak olan bu defterler biri yeni doğanlardan yirmi iki yaşına kadar olanları (yirmi iki yaşını henüz bitirmemiş olanlar dâhil) diğeri de yirmi iki yaşını bitirmiş olanlardan başlayarak daha yukarı yaşta bulunan nüfusu göstermek üzere iki bölüm olarak hazırlanır.

Askerî garnizon ve müesseselerde bulunan muvazzaf subaylarla askerî yargıçlar, askerî memurlar ve askerî okul öğrencilerinin iller itibariyle miktarlarını gösterir cetvel Millî Savunma Bakanlığınca İçişleri Bakanlığına bildirilir.

İçişleri Bakanlığı bunları il merkezleri esas defterlerine eklenmek üzere buldukları illere bildirir.

Yedeksubaylarla eratin sayı itibariyle bir kalem halinde toplamı bunların sevkolundukları askerlik şubelerinin başkanları tarafından bu şubelerin buldukları yerin en büyük idare üstüne bildirilir.

Vali ve kaymakamlar bu rakamlar toplamını, esas defterlere ilâve edilmek üzere il veya ilçe merkezindeki seçim kurulları başkanlarına verirler.

Seçmenlik şartları

YEDİNCİ MADDE — Seçmen olabilmek için :

- 1) Türk olmak,
- 2) 22 yaşını bitirmiş olmak,
- 3) Kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak,
- 4) Kısıtlı olmamak,
- 5) Yabancı Devlet uyrukluğunu öne sürmemek,
- 6) Yabancı bir Devletin resmî hizmetinde bulunmamak,

şarttır.

SEKİZİNCİ MADDE — Silâh altında bulunan erat, jandarmalar, subaylar, polisler, askerî memurlar ve askerî yargıçlar ve askerî okul öğrencileri seçmen olamazlar.

DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunun 7 nci maddesine göre seçmenlik hakkını haiz olmıyanlarla 8 nci maddede seçmen hakkı tanınmıyan polislerin bu durumları 5 nci maddede tâyin edilen seçmenler defterindeki isimlerinin hizalarına ve (seçim hakkını haiz olup olmadığı) sütununa açık olarak ve sebebiyle birlikte işaret edilir.

Milletvekilliğine seçilemeyecek olanlar

ONUNCU MADDE —

1. Yabancı Devlet resmî hizmetinde bulunanlar;
2. Terhipli cezalardan veya hırsızlık, sahtecilik, dolandırıcılık, inancı kötüye kullanmak, dolanlı iflâs suçlarından biri ile hüküm giymiş olanlar;
3. Kısıtlılar;
4. Yabancı Devlet uyrukluğunu öne sürenler;
5. Kamu hizmetlerinden yasaklılar;

6. Türkçe okuyup yazmak bilmiyenler;
 7. Otuz yaşını bitirmemiş olanlar;
- Milletvekilliğine seçilemezler.

ON BİRİNCİ MADDE — Öğretmenler müstesna olmak üzere merkezden tâyin olunan bütün memurlarla müftüler, yargıçlar, Cumhuriyet Savcıları, belediye başkanları seçim başlamadan iki ay önce, seçimin yenilenmesi halinde yenilenmesinin ilânından başlayarak üç gün içinde çekilmiş olmadıkça memuriyet yerlerinin içinde bulunduğu seçim çevrelerinden milletvekili seçilemezler. Bundan başka, kara, deniz, hava, jandarma sınıflarına mensup subaylarla askerî memur ve askerî yargıçlardan çekilme hakkını haiz olmıyanlarla bunlardan çekilme ve emekli hakkı bulunanlardan genel seçimin ilânından başlayarak nihayet on gün içinde usulen çekilmeyi ve emekliliklerini istemiyenler de milletvekilliğine seçilemezler. Aksi takdirde bu seçimler yapılmamış sayılır.

ON İKİNCİ MADDE — Ara seçimlerinde çekilme veya emeklilik hakkını haiz olan askerlerle 11 nci maddede gösterilen diğer görevlilerden ilân edilen seçim gününden önce çekilmiş veya emekliliğini istemiş olanlar milletvekilliğine seçilebilirler.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — Yedeksubayların, kısmi veya genel milletvekili seçimi sıralarında gerek talim ve manevra için, gerekse harp sebebiyle silâh altına çağırılmış, orduda hizmet almış bulunmaları, milletvekili seçilmelerine engel olmaz.

Seçim kurulları

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Her ilin merkez ilçesinde ve o ile bağlı ilçe merkezlerinde seçimi idare ve kontrol etmek üzere belediye başkanının başkanlığında beş kişilik birer seçim kurulu teşkil olunur. Bu kurul üyeleri belediye meclisleri tarafından ve kendi aralarından seçilir. Ancak fesih, iptal veya meclisi teşkil edecek miktarda üye ve yedek üye kalmamış olmak gibi suretlerle belediye meclisinin kurulması mümkün olmıyan yerlerde belediye başkan veya başkanvekili veya ilçenin yeni kurulmuş olması sebebiyle belediye seçimi henüz sonuçlanmamış olan yerlerde kaymakamlar tarafından belediye sınıırı içindeki mahalleler halkından ve belediye üyeliği şartlarını haiz bulunanlardan ikişer kişi çağırılır. Bunlar kendisinin başkanlığı altında belediye binasında toplanarak ya aralarından veya belediye üyesi şartını haiz olmak üzere dışardan yukarıda gösterilen miktarda seçim kurulu üyesi seçerler. Üyelerin üçü toplanmadıkça ve hazır bulunanların oyçokluğu birleşmedikçe seçim kurulunun kararları muteber olmaz.

Belediye şubesi olan şehirlerde seçim komisyonlarına belediye şubeleri müdürleri başkanlık eder.

Seçim kurullarında sayfaları numaralı ve idare kurulunca onamlı bir tutanak defteri bulunur. İşlemler ve kararların tutanakları bu deftere yazılır ve başkan ile üyeler tarafından imza olunur.

Seçim komisyonları

ON BEŞİNCİ MADDE — Her seçim kurulu vali veya kaymakamın başkanlığı altında İdare Kurulu ile birlikte toplanarak bütün seçmenlerin oylarını bir

gün içinde kullanabilmelerini sağlamak amacı ile mümkün olduğu kadar sayısı bin seçmeni geçmemek üzere seçim bürosu adı verilen seçim sahaları teşkiline karar verirler. Bu kararlarda büroların nerelerde kurulduğu, merkezleri ve hangi köy, mahalle ve sokakları kısmen veya tamamen içine aldıkları açıkça belirtilir ve seçim gününden enaz on beş gün önce gazete çıkan yerlerde gazete ile olmayan belde ve köylerde âdet olan vasıtalarla ilân olunur. Seçim bürolarında, başkan ve üyeleri seçim kurullarınca seçilecek beş kişilik bir komisyon bulunur. Bu komisyonlar belediyesi olan seçim sahalarında belediye başkanları ile belediye meclisi üyeleri arasından, meclis üyeleri yetmeyen yerlerle belediyesi olmayan seçim sahalarında münasip kimselerden seçilir. Seçim komisyonları başkan ve üyelerinden çekilen veya komisyona gelmiyen bulunursa yerlerine seçim kurullarınca diğerleri seçilir. Toplanma ve karar verme yetersayısı ile kararların defterlere yazılması ve imzalanması hakkında seçim kurullarına ait 14 ncü maddedeki hükümler bu komisyonlar hakkında da uygulanır.

Seçim gününün yayımlanması

ON ALTINCI MADDE — İl içindeki bütün seçim bürolarında seçmen defterlerinin asıldığı valiliklerce İçişleri Bakanlığına bildirilir. Bakanlık bu kanundaki süreleri gözönünde bulundurarak bu sürelerden sonra gelen ilk pazar gününü seçim günü olarak ilân ve illere tebliğ eder.

Seçim kurul ve komisyonlarının görevleri

ON YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun 5 ve 6 ncı maddeleri uyarınca köy ve mahalle itibariyle hazırlanan defterler o köy veya mahallelerin bağlı oldukları ilçe veya il merkezlerindeki belediye başkanlarına gönderilir. Defterler geldikçe seçim kurullarına verilir. Bu kurullar defterlerin kanuna uygun olup olmadığını ve içinde yanlış ve fesat bulunup bulunmadığını inceler ve bu defterler seçmenlerin başlı olduğu seçim büroları itibariyle ayrılır. Bu işlemler ve defterlerin seçmenlere ait kısmının örneklerinin büro'lar itibariyle hazırlanıp asılmak üzere ilgili seçim bürolarına gönderilmesi en çok sekiz gün içinde bitirilir. Bu süre içinde seçim kurulları her gün toplanır. Bu işlerin cabuk hazırlanması için seçim kurulu ilçelerde kaymakamlardan, il merkezlerinde valilerden lüzumu kadar kâtip isteyebilirler. Vali ve kaymakamlar, yargıç ve yargıç sınıfından olanlarla subaylar ve askerî memurlar dışında kalan bütün memur ve hizmetlileri bu işte çalıştırabilirler. Bütün memurlar ve hizmetliler vali ve kaymakamların bu işe dair verdikleri ödevleri yapmağa mecburdurlar.

ON SEKİZİNCİ MADDE — 17 ncı maddeye göre seçim kurulunca incelenmiş ve ayrılmış olan defterlerin birer örneği her seçim bürosu için kabul edilen mahallerdeki genel yerlere astırılır.

Bu defterelerin asıldığı, gazete bulunan yerlerde gazete ile, bulunmayan yerlerde âdet olan vasıtalarla ilân olunur. Belediye zabıta ve köy muhtar ve ihtiyar meclislerince bu defterlerin buldukları yerlerde tatil günleri hariç olmak üzere altı gün asılı kalması sağlanır.

Defterler bu sürenin son günü akşamı saat on sekizde belediye olan yerlerde bu idareler ve diğer seçim bürolarında muhtar ve ihtiyar meclisleri tarafından kaldırılır.

ON DOKUZUNCU MADDE — Defterlerin asılı kaldığı süre içinde seçmen-

lerin adları, kimlikleri defterlere yanlış veya ikinci defa yazılmış veya hiç yazılmamış ve yazılmamak lâzımgelirken yazılmış olduğuna dair yazı ile veya sözle ileri sürülecek itirazlar seçim kurullarınca dinlenip bir deftere kaydedildikten sonra karara bağlanarak lâzımgelen düzeltmeler yapılır. Defterlerin kaldırılmasından sonra itiraz iddiası dinlenmez. Bu kurullarca itirazlar yerinde görülmediği takdirde ret kararının sureti itiraz edene en geç defterlerin askıdan indiği günden başlayarak iki gün içinde usulen tebliğ olunur. Seçim kurullarının kararına razı olmayanların kararın tebliği tarihinden başlayarak üç gün içinde o yerin asliye hukuk mahkemesine, bulunmayan yerlerde sulh hukuk yargıcına seçim kurulu kararı ile birlikte başvurarak itiraz etmeğe hakları vardır.

Bu süre bittikten sonra itiraz hakkı kalmaz. Mahkeme itiraz iddialarını en çok altı gün içinde kesin olarak karara bağlar. İtirazlar için mahkemelere vâki olacak başvurular ve bu konuda verilecek kararlar hiçbir resim ve harca bağlı tutulmaz.

Milletvekili sayısının tesbiti ve seçimlerin ne yolda yapılacağı

YIRMİNCİ MADDE — Seçim kurullarına verilen defterlerin incelenmesi tamam olunca mevcut nüfusun miktarı tutanakla valiliğe bildirilir. Bütün kurulların tutanakları geldikten sonra il merkezindeki seçim kurulu il idare kurulu üyeleriyle birlikte valinin başkanlığı altında toplanarak 2 nci maddede gösterilen suret ve nispete göre kaç milletvekili seçileceğini tutanak ile tesbit ederek İçişleri Bakanlığına bildirirler. Aynı zamanda keyfiyet il içinde seçim komisyonlarına kaymakamlar vasıtası ile tebliğ ve gazete olan yerlerde gazete ile, olmayan yerlerde de âdet olan vasıtalarla ilân edilir.

YIRMİ BİRİNCİ MADDE — Seçim komisyonları oyların verileceği günden enaz bir gün önce seçim kurullarınca kendilerine seçmen sayısına göre kurul mühürü ile mühürlenmiş olarak teslim edilen oy zarfları ve sandık ile birlikte büro merkezinde bulunurlar. Komisyonlar büro merkezinde sandığın konulacağı yeri ve seçimin belirli günde bitmesi için gerekli tedbirleri alırlar ve yukarı maddedeki usule göre yayımlarlar.

YIRMİ İKİNCİ MADDE — Seçim her seçim bürosunda ayrı ayrı yapılır. Bir seçim bürosu defterlerinde kayıtlı bulunan kimse diğer büroda oy veremez. Ancak seçim komisyonu başkan ve üyeleri oylarını görevli buldukları bürolarda seçim defterlerinin sonuna adları yazılmak ve hizaları imzalanmak suretiyle kullanabilirler.

Seçim hakkı olanların adlarını gösteren defterler seçimin yapılacağı yerde seçim günü ve seçim bitinceye kadar asılı bulundurulur.

YIRMİ ÜÇÜNCÜ MADDE — Sandığa oy pusulaları atılmadan önce seçim komisyon başkanı üyelere ve hazır bulunanlara sandığın boş olduğunu gösterir ve bu hal bir tutanakla belirtilip komisyon üyeleri tarafından imza edilir. Sandığın başka başka anahtarlarla açılır iki kilidi, üzerinde ince bir mektup sığacak kadar aralığı bulunur. Sandık anahtarlarından birini başkan, diğerini komisyon kararıyla komisyon üyelerinden biri alır.

YIRMİ DÖRDÜNCÜ MADDE — Sandık kilitlendikten sonra her seçmen seçimin kimliği sorularak kendisine bir mühürlü zarf verilir. Oy pusulalarının behemhal bu mühürlü zarflar içine konulup kapatıldıktan sonra sandığa atılması şart-

tır. Oy pusulaları seçmenler tarafından tedarik edilebileceği gibi seçim yerinde önceden hazırlanmış bulunan kâğıtlardan alınmak suretiyle kullanılması da caizdir.

Adayların adlarını gösteren ve önceden bastırılmış veya yazılmış oy pusulaları da kullanılabilir.

Oy pusulalarına ne kadar milletvekili seçilecekse o kadar milletvekili adı yazılabileceği, yazısı olmıyanların emniyet ettikleri kimselere de yazdırabilecekları belirtilir. Pusulaları yazmak veya yazdırmak için seçim komisyonunca münasip bir yerin önceden hazırlanmış bulunması lâzımdır.

Pusulalarda belirtilen miktardan ziyade ad yazılır veya yazdırılırsa bu pusulaların başından başlayarak sırası ile yalnız seçilecek sayıdaki adlar kabul edilip fazlası hükümsüz sayılır.

İstenilen sayıdan daha az ad yazılmış veya yazdırılmış ise yalnız yazılı adlar kabul olunur. Pusulaya aynı ad birkaç kere yazılmış ise bu, bir oy sayılır. Oy pusulalarına yazılan adlar okunamazsa hesaba katılmaz.

Oy pusulalarına ad ile birlikte soy adının yazılması mecburidir. Ancak adı veya soyadı yazılan adayın kim olduğu anlaşılırsa oy ona aittir.

Zarf içinde birden fazla pusula çıktığı ve bu pusulalarda aynı adlar aynı sıra ile yazılı bulunduğu takdirde pusulalardan yalnız biri hesaba katılır ve eğer bu pusulalarda başka başka adlar yazılmış veya aynı adlar değişik sıra ile yazılmış ise hiçbiri sayılmaz.

İmza, mühür veya seçmenin kim olduğunu belirten herhangi bir işaret bulunan ve renkli olan oy pusulaları hesaba katılmaz. Mühürsüz zarf içinde atılan pusulalar hükümsüz sayılır.

Kanunun bu şartları seçimden önce gazete ile olmıyan belde ve köylerde âdet olan vasıtalarla ilân edilir.

YİRMİ BEŞİNCİ MADDE — Seçim yerine gelen her seçmene köy ve mahallesi, ad ve soyadı sorulur ve gerekirse kimlik cüzdanını göstermesi istenebilir. Bu suretle kimliği belli olan seçmenin seçim defterindeki adı yanına imzası alınarak zarfı sandığa atmasına izin verilir. İmza bilmiyorsa veya mühürü yoksa sol elinin başparmağı bastırılır ve bu parmağı olmıyanların hangi parmağı bastırıldığı yazı ile açıklanır. Her seçmen kendi oyunu getirip sandığa atmakla ödevlidir. Hiçbir sebep ve suretle başkasının namına oy pusulası sandığa atılamaz. Oyların sandığa atılacağı süre saat sekizden on dokuza kadardır. Ancak sandık başında oyunu vermemiş seçmenler varsa onlar da oylarını kullanmadan tasnife başlanamaz.

YİRMİ ALTINCI MADDE — Seçmenlerin seçim sandıkları başında lüzumsuz bekletilmemeleri için seçim komisyonu tarafından gerekli tedbirler alınır.

YİRMİ YEDİNCİ MADDE — Oy verme bitince seçmen defterlerine konmuş olan imza, mühür veya parmak işaretlerine göre oylarını kullananların sayısı bir tutanakla belirtilerek sandık seçim komisyonlarınınca açılır.

Sandık içinden çıkan oy zarfları sayılarak oylarını kullananların sayısını belirten tutanakla karşılaştırılır. Fazla zarf çıktığı takdirde fazlası açılmadan yakılır ve oy pusulaları 24 ncü maddedeki esaslar gözönünde bulundurulmak suretiyle tasnif edilir.

Bu suretle oyların sayılması ve tasnifi bittikten sonra :

A) Seçim günü;

B) Sandığın ne zaman ve kimlerin huzuru ile açıldığı;

- C) Sandıktan kaç oy zarfı çıktığı ve oylarını kullananların sayısını belirten tutanakla karşılaştırma sonucu ve fazla çıkan zarfların yok edildiği;
 D) Oy pusulalarından kaç tanesinin ne sebeple hesaba katılmadığı;
 E) En ziyade oy alanlardan başlayarak kimlerin kaç oy aldığı;
 F) Seçimin kanuna aykırı şekilde yapıldığı haber verildiği veya şikâyet edildiği takdirde bunların nelerden ibaret olduğu;
 bir tutanakla belirtilir.

Seçim komisyonlarına tutulmuş olan tutanaklar ve seçim defterleri, hesaba katılmıyan oy pusulaları ile birlikte bu komisyonlar tarafından mühürlenmiş bir zarf içinde seçim bürosunun bağlı olduğu seçim kuruluna teslim edilir. Hesaba katılan oy pusulaları komisyon üyeleri ve orada hazır bulunanlar önünde yakılır ve bu keyfiyet bir tutanakla belirtilir.

YİRMİ SEKİZİNCİ MADDE — Seçim kurulu 27 nci maddede yazılı tutanakları tamamen teslim aldıktan sonra aynı esaslar çerçevesinde ve bu tutanakları birleştirmek suretiyle ayrı bir tutanakla kurulları bölgesi içinde kimlerin kaç oy aldıkları belirtilir.

YİRMİ DOKUZUNCU MADDE — İl merkezindeki seçim kurulu il daimî encümeni üyelerinin katılması ile valinin başkanlığı altında toplanarak gerek kendisinin 28 nci madde gereğince hazırladığı tutanak ve gerek diğer seçim kurullarından gelen tutanakları birleştirmek suretiyle oy kazananların adları ve soyadlarını ve kazandıkları oyları bir tutanakla belli eder. Bunlardan en çok oy alanların milletvekili seçildiklerini diğer bir tutanakla tesbit eder. Şayet bu seçimlerde en az oy alanın aldığı oya eşit oy almış başka biri varsa kurul önünde aralarında adçekme yapılır. Milletvekili seçilenlere kurul tarafından imzalı birer tutanak verilir. Bunların ayrıca imzalı ikişer sureti valilikçe İçişleri Bakanlığına gönderilir. Bakanlık illerden gelen tutanakların birer tanesini Meclisin açılışında Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmek üzere Başbakanlığa gönderir.

OTUZUNCU MADDE — Bir kişi aynı zamanda muhtelif illerden milletvekili seçilirse illere 29 ncu maddeye göre hazırlanan tutanaklar aynı madde gereğince Büyük Millet Meclisine sunulur. Büyük Millet Meclisi hangi seçim çevresini tercih ettiğini başkanı vasıtasıyla bu kişiden sorar. Hangi seçim çevresini tercih etmiş ise o ilden milletvekili çıkmış olur. Bu yüzden milletvekilleri sayısı eksilen ilde boş yer için yeniden seçim yapılır.

OTUZ BİRİNCİ MADDE — Seçim bittikten sonra seçim kurulları seçime ilişkin kâğıtları, gelecek genel seçime kadar saklamak üzere mühürlü bir sandık içinde belediye dairesine teslim ederler.

Seçim defterleri ilgili il ve ilçe merkezi belediyelerince saklanır. Her yıl yapılacak yoklamalar üzerine bu defterlerde gereken düzeltmeler yapılır. Bu yoklamaların yılın hangi ayında ve ne şekilde ve kimler tarafından yapılacağı Bakanlar Kurulunca karara bağlanır. Bu defterler Genel Meclis ve Belediye seçimlerinde de esas tutulur.

OTUZ İKİNCİ MADDE — Anayasa hükümlerine göre milletvekilliği sıfatı kalkan veyahut düşen milletvekilleri ile ölen milletvekillerinin yerlerine diğerlerinin seçilmesi için keyfiyet İçişleri Bakanlığınca bunların seçildikleri illere tenliğ olunur ve son milletvekili seçimi için hazırlanmış olan defterler esas tutularak seçim yapılır.

Adaylık ilânı

OTUZ ÜÇÜNCÜ MADDE — Seçilme yeterliği olan vatandaşın milletvekili adaylığının seçim yerindeki levhalara geçmesi için il seçim kurulu başkanlığına:

Adavlığını istiyen vatandaşın dilekçe ile veya o seçim çevresi seçmenlerinden üç yüz kişinin yazılı bir belge ile başvurmaları veya vatandaşın siyasi bir Parti tarafından adının bildirilmesi lâzımdır.

İl seçim kurulu başkanı başvuruların adlarını levhalara geçirilmek üzere il içindeki bütün seçim komisyonlarına yazı ile ve hemen bildirir.

OTUZ DÖRDÜNCÜ MADDE — Seçime katılan Siyasi Partilerin temsilcileri, oyların sandığa atılması ve açılıp tasnif edilmesi sırasında seçim kurulu ve komisyonlarında hazır bulunmağa yetkilidirler. Bu maksatla seçim kurulları başkanları, mahallerinde teşkilâtı olan yerlerde bu Partilerin birer temsilcisini seçimde hazır bulunmak için yazı ile davet ederler.

Doğrudan doğruya adaylığını koyanlar isterlerse kendileri seçim kurul ve komisyonlarında bulunabilecekleri gibi temsilcilerini de gönderebilirler.

Seçim giderleri

OTUZ BEŞİNCİ MADDE — Seçim giderleri genel bütçeden ödenir. Bunun için gereken ödenek İçişleri Bakanlığı bütçesindeki özel bölüme konur.

Seçim kurul ve komisyonları başkan ve üyeleriyle seçim işleri için bu kanun gereğince çalıştırılacaklara verilecek ücretler ve yapılacak başka her çeşit giderler Bakanlar Kurulunca belirtilecek esas ve miktarlara göre ödenir. İçişleri Bakanlığı bu madde hükümlerine uygun olarak harcanmak şartıyla seçim giderleri ödeneğinden yeter miktarını belediyelere vermeğe yetkilidir.

Ceza hükümleri

OTUZ ALTINCI MADDE — Oyların atıldığı gün seçimin düzenini her ne suretle olursa olsun bozabilecek veya seçimin tam bir serbestlikle yapılmasına tesir edebilecek mahiyette söz veya yazı ile propaganda yapanlar veya seçim komisyonlarının seçimin düzenine ve serbestliğine ilişkin emirlerine uymayanlar zabıta aracılığı ile menedilmekle beraber bu hareketler daha ağır bir cezayı gerektirmediği takdirde 15 güne kadar hafif hapis veya 10 liradan 200 liraya kadar hafif para cezasiyle cezalandırılırlar.

OTUZ YEDİNCİ MADDE — Sahte ad ve soyadı ve sıfat takınarak veya karınca seçim hakkında mahrum olduğumu sakhyarak kendisini seçim defterine yazdıranlar veyahut adını, soyadını kasden mükerrer kaydettirenler bir aydan bir yıla kadar hapis ve 10 liradan 50 liraya kadar ağır para cezasiyle cezalandırılırlar.

OTUZ SEKİZİNCİ MADDE — 37 nci maddede gösterilen suretlerle kendisini seçim defterine kaydettirmiş olduğu halde veya seçim defterine kayıtlı bulunan diğer bir seçmenin adını, soyadını ve sıfatını sahte olarak takınarak veya seçim hakkı olmadığı halde yanlışlıkla adının deftere geçirilmiş bulunmasından kasıtlı istifade ederek oy verenler altı aydan iki yıla kadar hapis ve 10 liradan 100 liraya kadar ağır para cezasiyle cezalandırılırlar.

OTUZ DOKUZUNCU MADDE — Seçmenlerin oylarını yazdırdığı kimseler

oy pusulasına seçmenlerin söylediklerinden başka bir şahsın adını ve soyadını yazarlarsa bir aydan altı aya kadar hapis ve 10 liradan 50 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

KIRKINCI MADDE — Milletvekili olmak yahut diğer bir kişiyi milletvekili seçtirmek kasdiyle seçmenleri her ne suretle olursa olsun korkutan veya seçmeğe teşvik için seçmenlere para, eşya veya sair menkul veya gayrimenkul mal verenler veya herhangi bir suretle menfaat temin veya vadedenler ve bu maksatla verilen malları veya vâit veya temin olunan menfaatleri kabul edenler veya bir kimse hakkında oy vermek veya verdirmek veyahut vermekten imtina için Devlet, İl, Belediye, köy veya bunların kurdukları her türlü daire ve müesseselerle sair kamu müesseseleri memurluk veya hizmetliliği veya özel hizmet vâit ve kabul edenler iki aydan on sekiz aya kadar hapis ve 100 liradan 500 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Bu suçları işliyenler memur iseler müebbeden veya muvakkaten memuriyetten mahrumiyetlerine de hükmlenir.

KIRK BİRİNCİ MADDE — Oy sandığını yetkisi olmadığı halde alan, açan, seçim işine ilişkin defter ve resmî kâğıtları seçim kurul ve komisyonlarınca usulüne göre tâyin olunan süre içinde açıkta duran ilânları ve seçim defterlerini ve oy zarf ve pusulalarını alan, koparan, parçalayan veya çalanlar bir yıldan üç yıla kadar hapis ve 100 liradan 1 000 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

KIRK İKİNCİ MADDE — Gerek zor kullanmak suretiyle, gerek memuriyetten mahrum etmek veya şahsını veyahut ailesini veya servetini zarara uğratmak tehdidi ile bir seçmeni oy vermektен vazgeçirenler veya oy vermeğe icbar edenler üç aydan iki yıla kadar hapis ve 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

KIRK ÜÇÜNCÜ MADDE — Yalan haberler yayarak veya iftirada bulunarak, seçim sandıklarına fazla zarf atarak veya başka dolan ve desiseler yaparak seçim işlerini bozanlar veyahut bir veya daha fazla seçmeni oy kullanmaktan vazgeçirenler, yahut toplu ve korkutucu hareketlerle seçim kurul ve komisyonlarının işlerini ihlâl ederek seçimin yapılmasına ve herhangi bir seçmenin serbest oy vermesine engel olanlar üç aydan iki yıla kadar hapis ve 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

KIRK DÖRDÜNCÜ MADDE — Seçim kurul ve komisyonlarına karşı seçim işlerine mâni olmak için her ne suretle olursa olsun zor ve şiddet kullananlar veya buna teşebbüs edenler üç yıldan beş yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılırlar. Suç birden ziyade seçim kurulu veya komisyonlarına karşı işlenmek üzere önceden tertip edilmiş ve ittifakla yapılmış bulunursa failleri hakkında beş yıldan on beş yıla kadar ağır hapis cezası hükmlenir.

KIRK BEŞİNCİ MADDE — 40, 42 ve 43 ncü maddelerde yazılı suçları işliyenler seçimin idaresine memur olan seçim kurulları ile seçim komisyonlarında görev almış olanlardan bir veya birkaçı veya hepsi ise bahsi geçen maddelerde yazılı cezalar üçte birden yarısına kadar artırılarak hükmedilir.

KIRK ALTINCI MADDE — Seçim işinden doğan kamu hukuku dâvası seçimin bittiği tarihten başlayarak altı ay içinde açılmadığı takdirde kovuşturma yapılamaz.

KIRK YEDİNCİ MADDE — 4320 sayılı Mebus Seçimi Kanunu kaldırılmıştır.

KIRK SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

KIRK DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

5 Haziran 1946

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	5 . VI . 1946 ve 1/594
<i>Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	5 . VI . 1946 ve 4/577
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 22 200 23 60,218,245:284 24 39:48